

posebnega poslanca v Črnogoro in je kneza Nikito odlikoval z visokim redom.

Turško. Vlada je dovolila, da odpotuje 35 bataljonov iz armenskih krajev. Toda, ker so divji Kurdi spet začeli nemire, je vlada svoj ukaz takoj preklicala. Kurdi hočejo popolnoma uničiti krščanske Armence, in turški vojaki jim bojda tu in tam pomagajo.

Amerika. Te dni so na javnem trgu venezuelskega glavnega mesta Caracas postavili sliko angleškega ministerskega predsednika in streljali v njo, potem pa jo raztrgali. To kaže, da se bodo Angleži prav težko pobotali z Venezuelo zaradi meje.

## Za poduk in kratek čas.

### Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovčič.)

(Dalje.)

Kakor je dandanes žalosten pogled na forum, tako je bil nekdanj žalosten duševni stan človeškega roda. — Grobni mir vlada sedaj na foru, ali pa je stari svet poznal mir? .... Zraven fora je bil nekdanj veličasten tempelj, tempelj miru; dandanes so le razvaline. Tedaj pagani pred Kristusom so tudi ljubili in častili mir, toda kakšen mir? Pravijo, da je ta tempelj miru sezidal že cesar Avgust. Ko je premagal vse svoje nasprotnike, djāl si je na glavo cesarsko krono. Ves svet se je, kakor utrujen od dolgih in krvavih bojev, vrgel k nogam »srečnega« Avgusta. Zavladal je mir po vsem svetu. Žalosten mir! Zemlja je bila prenapojena s človeško krvjo, sto in sto mest požgano, milijoni ljudi vklenjeni v kruti jarem sužnosti. Ko je vse iznemoglo, podel se je bojni vihar, zavladal je mir, — in v zahvalo bogovom sezida Avgust tempelj miru, krvavega miru!

Kako so Rimljani delali mir, pričuje nam drug spomenik na foru, katerega naprej zagledamo iz Kapitola. To je velikanski slavlolik cesarja Septimija Severa.

Če dandanes kaka imenitna oseba pride v mesto, v trg ali v vas, postavijo pri vhodu sohi, zgoraj ji združijo z deskami, obesijo kak napis in vse lepo okrasijo z zelenjem in cvetjem. To je potem »slavlolik«. Tako so delali tudi Rimljani slavlolike slavnim vojvodom, ko so se vračali iz vojske, toda ne iz lesa in zelenja, ampak iz kamena.

Največja slovesnost je bila v Rimu, ko se je zmagoviti vojvoda vračal domov. In te slovesnosti niso bile redke, ker so Rimljani vedno imeli boje. V samem Rimu je bilo 36 kamenitih slavlolokov, a ohranili so se le trije.

Ta, pred katerim stojimo, je postavljen v čast Septimiju Severu in njegovima sinovoma Karakali in Geti, ko so se l. 203. po Kr. vračali v Rim po končani vojski proti Parčanom in Arabcem.

Hitro za slavlolokom vidimo ostanke stare ceste, ki je šla sredi fora. To je bila »via sacra« ali sv. cesta. Kakšni spomini nam se vzbujajo tu! Ravno po tem kamenju, ki ga vidimo, so se nekdanj pomikale neštivilne vrste, spremljajoče zmagovitega vojskovodjo na Kapitól. Veličasten je bil ta sprevod, pa tudi — žalosten. Zmagovalec se je vozil na sijajnem vozu, ovenčan z lavorovim vencem. Cela njegova vojska je šla pred njim in za njim. Težko obloženi vozovi so vleкли orožje in raznovrstne dragocenosti, katere so ugrabili v boju. Pred vojskovodjo so korakali zvezani premagani sovražniki, večkrat tudi kak kralj sam. Kako tožno je

bilo gledati te siromake zvezane, razcepane, blede. Ljudstvo je vriskalo od veselja, a mrzlo kamenje »sv. ceste« je pobiralo bridke solze, poslušalo težke vzdihljive in obupne kletve nesrečnih jetnikov. Ko so prišli do Kapitola, šel je vojvoda v tempelj, jetnike pa so vleкли v bližnjo ječo in jih tam podavili. Strašen krik se je slišal celo na trg, ko so klali nesrečneže, ki so zakrivil samo ta, da so branili svojo svobodo in domovino.

Vojvoda pa ni šel prej iz templja, dokler mu niso »poročili: »Actum est« — zgodilo se je t. j. jetniki so podavljani.

Tako so Rimljani delali mir, ljubezni in usmiljenja niso poznali. Tak mir ne zasluži imena »mir«. Takemu »miru« je postavil Avgust tempelj. Stari pisatelji pripovedujejo, da je bil tako veličasten, da je prekosil vse druge tempelje. Zdelo se je, da ne more nikdar razpasti. Radovedni Rimljani so vprašali preročišče, kako dolgo bo ta tempelj stal? In dobili so odgovor: »Dokler ne bo devica rodila.« Rimljani so si te besede razlagali tako, da bo tempelj na vedno stal, ker se ne more nikdar zgoditi, da bi devica bila ob enem mati.

A vendar se je zgodilo tako. V oni skrivnostni noči, ko je na betlehemske pašnikih, v bornem hlevcu Marija Devica rodila svoje Dete, v ravno tisti noči, — pravijo stari pisatelji — podrl se je v Rimu Avgustov tempelj miru.

Res, ko je prišel na svet Kristus, veliki knez miru, moral se je podreti tempelj lažnivega miru, miru sužnosti, krvi, sovraštva. Nebeški duhovi so zapeli: »Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!« Ne krvavi mir, ampak nebeški mir naj vlada odslej na svetu. Podrl se je tempelj paganskega miru, stari Rim leži v razvalinah, a po vsem svetu se razlega vesela božična pesem: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!«

Ako gremo po »sv. cesti« nekoliko metrov dalje mimo pravega fora, zapazimo z leve strani kupe razpadajočega zidovja. To so ostanki templja Julija Cezarja. Tukaj se sežgali njegovo mrtvo telo in ga razglasili za boga. Cesar Avgust je svojemu slavnemu strijcu sezidal ta tempelj. Postojmo pri teh razvalinah! Rimljani so tedaj tudi ljudi častili kot bogove in jim stavili tempelje! Cezarja je prvega doletela ta čast in pozneje so vsem cesarjem izkazovali božje časti, tudi največjim razuzdancem. Mnogi kristijani so ravno zaradi tega umrli mučeniške smrti, ker niso hoteli cesarjev častiti kot bogov.

Pri razvalinah templja Cezarjevega nam prav živo stopa pred oči, kako žalostno je bilo pred rojstvom Kristusovim, ko so se ljudje izgubili v svojih mislih in so stvari častili kot bogove. Rimljani so bili najimenitnejši narod starega veka; ali svet so premagali, marsikaj lepega iznašli, postavili in napisali, tako, da še dandanašnji občudujemo njihova dela, toda njihov um je globoko zagazil v gnusno malikovanje in njih volja se je udala najgršim hudobijam. Ne samo, da so razuzdane ljudi častili kot bogove, imeli so celo za vsako pregreho posebnega boga — variha kakor n. pr. za nečistost, tatvino, pijanstvo i. t. d.

Kako potrebna je bila neka višja luč, ki bi jih razgnala to strašno temo! In prišla je prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, kateri pride na ta svet. Človeku se oko razsolzi, ko stoji med razvalinami rimskega fora, pred ostanki paganskih hramov in se spomni teh besed sv. Janeza. Dandanes imamo to luč, pa kako slabo jo cenimo! Imamo krščansko vero, pa ne pomislimo, kolika dobrota je to! Ko bi ne imeli krščanske vere, ljudje bi se kakor divjaki z medvedi plodili po šumah. — Slovenci, varujmo si svojo največjo svetinjo, krščansko vero!

Še vedno stojimo pred templjem Cezarjevim in še eno imenitno resnico nam kličejo v spomin te razvaline. Žalostno je bilo, da so Rimljani malopridne ljudi častili kot bogove; toda božja previdnost je v svoji modrosti to dopustila in njihovo zmoto celo obrnila za svoje neizvedljive namene. (Dalje prih.)

**Smešnica.** V neki gostilnici večkrat pokuša popotnik prineseno mu vino. Gostilničar ga radovedno vpraša: »Ali vam dopade ta roba?« — »No, že velja, meni posebno dopade.« — »Prosim, ali ste morda vinski kupec?« — »O ne, odgovori popotnik, ampak jaz barantam z jesihom.«

## Razne stvari.

**Domače.** (Zoper naše deželne poslance) je naperjen predlog, ki ga je oni dan stavil v deželnem zboru baron Störck. Ta predlog namreč zahteva deželno postavlo, vsled katere naj poslanec zgubi mandat, ako brez uzroka ostaja iz deželnozborskih sej.

(Trtna uš) je uradnim potom najdena v občinah ptujskega okraja: Stoperce, Sv. Bolfank v Haložah, Ptujška gora, Rogoznica, Mihalovci in Spodnje Sečovo.

(Za prekmurske Slovence). Poslali bi radi na mnogo krajev slov. knjig, pa jih nimamo. Prosimo zato rodoljube, da blagovolijo na upravništvo našega lista poslati knjige, ki jim doma nerabljene ležé, da jih razdelimo med uboge Prekmurce, kateri si jih iz srca želijo.

✓ (V Št. Lovrencu na Dravskem polju) si je novi občinski zastop dne 16. jan. izvolil za župana g. Mateja Mlakarja, kmeta v Spodnjih Pletarjah. Občinski svetovalci pa so gg.: Franc Urbas, Miha Mustafa, Ant. Mlakar v Župečji vasi in Matija Zajc. Vseh geslo bode: Vse za vero, dom, cesarja!

✓ (Civilni zemljemerec.) Uradno izprašani in zapriseženi civilni zemljemerec, gosp. Josip Lisec, se je preselil iz Celja v Maribor.

(Ker je kužna bolezen) ponehala, dovolila je vlada izvažati svinje iz Savinjske doline v 4 tirolska mesta: Roveredo, Trident, Bregenc in Bolcan.

(Štetje pisem.) Od dne 20. jan. do dne 2. aprila se bodo štela vsa navadna pisma, ki pridejo na pošto v Lučah za Solčavo. Od števila pisem je torej odvisno, dobijo-li pošto v Solčavo ali ne; torej bi bilo želeži, da bi se ravno sedaj dopisovanje pomnožilo!

(Na Ljubnem) se snuje katol.-bralno društvo. Živel! — Na Ljubnem bode v teku leta župna cerkev povēčana ter na novo prekrita.

(Podružno cerkev sv. Radegunde) v župniji šmihelski nad Mozirjem, katero je potres popolnoma porušil, zidal bode celjski zidar g. Grein; izdelana bode po načrtu Lurske cerkve v Grižah.

(Iz državne podpore) nakazanih je za cerkve, po potresu poškodovane, v Mozirju 500 gld., Šmihel 400 gld., Sv. Frančišek 500 gld.

(Da je vrli Slovenec), akademični slikar gosp. Ivan Gosar v Celju, na Štajarskem dobro došel, pričajo nam naročila. Za župno cerkev v Šmartnu v Rožni dolini izdeluje nov križev pot; za Čadram sv. Družino. Fresko bode slikal prezbiterij v Šaleku pri Velenju; župno cerkev na Rečici ter sv. Družino v lavretanski kapeli v Nazaretu.

(Iz Nazarja.) Dne 15. jan. umrl je najstarejši mož v župniji, Martin Govtnik v 94. letu. — Februarija obhajal bo še čvrsti hišnik v Lokah J. Korpnik, po domače Čokan, demantno poroko. — Umrlo jih je lani 26

in sicer 14 moškega ter 12 ženskega spola; rojenih pa je bilo tudi 14 moškega in 12 ženskega spola, vsi poštenih staršev. — Dne 23. jan. prikazale so se prve oznanovke spomladi, rumene trobentice. — Prihodnji mesec dobimo nov mramornati oltar za loresko kapelico, katerega je izklesal g. Vurnik v Radovljici.

(Sv. misijon) se bode obhajal od dne 31. januarja do dne 9. februarija v Šmarajah pri Jelsah. Vodili ga bodo stirje čč. gg. lazaristi od Sv. Jožefa pri Celju. V Šmarajah še ni bilo nikoli sv. misijona.

(Potres). Dne 23. jan. ob 5. uri popoldne se je čutil v Hrastniku, Trbovljah in na Zidanem mostu potres s podzemeljskim bobnenjem. Potres je bil precej močen in je trajal 3 sekunde.

(Vlak povozil dve kravi). Dne 20. jan. proti večeru je gnal N. Pogelšek iz Šmarijske okolice tri krave na sejem v Teharje. Blizu postaje Grobelno je pustil krave neprivezane na cesti in šel v gostilnico. Ob 1/2 6. uri sta pa prišli dve kravi na železniško tir, in tovorni vlak ji je povozil in ubil.

(Pijancev žalostni konec). Dne 17. jan. je 69letni prevžitkar Anton Kosar iz Žabjeka pijančeval v Gornji Radgoni. Domov gredé pa je obležal v gozdu in zmrznil. — Dne 18. jan. pa je Jurij Bogme, posestnik iz Stoperc, šel pijan iz Ptuja, padel v neki prepadi in se ubil. — Istega dne zjutraj pa so našli zmrzlega Janeza Plajnika blizu Sodinec v ptujskem okraju. Prejšnji dan se je preveč nasrkal zganja in na polju obležal. Kje pa je duša!

(Skrb za vinograde). Od dne 18. jan. naprej se skoz trg Ljutomer vsak dan pelje 300 vozov gnoja v gorice. Dosti še se ga pa zvozi skoz Cezanjevce in Cven. To je prav!

(Nesreča na Muri). Od 15. do 19. jan. je tekkel po Muri srež. Pri Moti v okraju ljutomerskem se je naphal in strdil v led. Voda pa je napravila močen pritisk in tri mline jako poškodovala, tudi brod odtrgala. V brambi se je šest delavcev prevrglo iz ladje; eden je od teh utonil, pet pa so jih rešili.

**Društvene.** (Katol. delavsko društvo) v Mariboru priredi v nedeljo, dne 2. febr. slavnostni večer v vrtni dvorani hotela »Zur Stadt Wien«. Na vsporedu so petje, deklamacije, godba in dve nemški veseloiгри. Začetek točno ob 7. uri.

(Politično-narodno-gospodarsko društvo) pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah ima v nedeljo, dne 2. febr. ob 3. uri popoldne svoje redno letno zborovanje v stari šoli tik cerkve. Na dnevnem redu: volitev novega odbora.

(Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici) priredi v nedeljo, dne 9. febr. po večernicah v društveni sobi redni občni zbor z volitvijo novega odbora, s petjem in gledališko igro: »Kateri bo?«

(Fransko kmetijsko bralno društvo) priredi v soboto, dne 8. febr. v prostorih g. M. Turnerja veselico s pozdravom, petjem, gledališko igro: »Kje je meja?« in s prosta zabavo. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za neude 20 kr.

(Slov. kat. delavsko društvo v Žaleu) priredi v nedeljo, dne 9. febr. ob 3. uri popoldne v hiši g. Širca štev. 41. občni zbor. Dnevni red: Pozdrav predsednika. Poročilo tajnika in denarničarja. Volitev novega odbora. I. govor: O znižanju zemljiškega davka. II. govor: Politični razgled.

(Leposlovno bral. društvo pri Mali Nedelji) bode imelo v nedeljo, dne 9. febr. v šoli redni občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. volitev novega odbora, 4. pristop v društvo in vplačevanje udnine, 5. razni predlogi. Začetek ob pol 4. uri popoldne.